



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองการเจ้าหน้าที่ กลุ่มสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง โทร./โทรสาร ๐ ๒๕๗๙ ๘๕๑๓

ที่ กษ.๐๙๐๒/ ว ๘๗๘

วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

เรื่อง ประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก

เรียน สนก./ผอ.กอง/สถาบัน/สำนัก/ศทส./สวพ. ๑ - ๘/สขช./กตณ./กพร./สนก./กปร./กยศ./กวม. และ กศก.

สคว. ส่งคำขอเข้ารับการประเมินบุคคลเพื่อขอประเมินผลงานให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้นของ นางสาวสุนิสา ผ่านพินิจ ตำแหน่งนักกฏวิทยาปฏิบัติการ (ตล.๕๐๗) ด้านตรวจพืชทำอากาศยานสุวรรณภูมิ สคว. ขอเข้ารับการประเมินบุคคลเพื่อประเมินผลงานให้ดำรงตำแหน่งนักกฏวิทยาชำนาญการ ตำแหน่งเลขที่ และส่วนราชการเดิม ซึ่งกรมฯ ได้เห็นชอบการประเมินบุคคลแล้ว เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

ขอประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก ชื่อผลงาน พร้อมเค้าโครงผลงาน และสัดส่วนของผลงาน โดยสามารถดูเค้าโครงผลงาน (บทคัดย่อ) และสัดส่วนของผลงานได้จาก Website ของ กกจ. และหากประสงค์ จะทักท้วงโปรดแจ้งที่ กกจ. ภายในเวลา ๓๐ วัน นับแต่วันประกาศ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายปรัชญา วงษา)
ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่

แบบเสนอเค้าโครงผลงานและข้อเสนอแนวคิดที่เสนอเพื่อขอรับการประเมิน

๑. ผลงาน จำนวนไม่เกิน ๓ เรื่อง (โดยเรียงลำดับความดีเด่นหรือความสำคัญ)

ผลงานลำดับที่ ๑

เรื่อง การศึกษากระบวนการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับผักสดส่งออกไปสหภาพยุโรป

ทะเบียนวิจัยเลขที่ ตามภารกิจของหน่วยงาน

ระยะเวลาดำเนินการ (เดือน ปี พ.ศ. ที่ดำเนินการ) มกราคม ๒๕๖๔ - ธันวาคม ๒๕๖๖

สัดส่วนของผลงาน

รายชื่อ/ตำแหน่ง/สังกัด ผู้ขอประเมิน/ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)	สัดส่วนของ ผลงาน (%)	รับผิดชอบในฐานะ
นางสาวสุนิสา ผ่านพินิจ นักกีฏวิทยาปฏิบัติการ ด้านตรวจพืชทำอากาศยานสุวรรณภูมิ สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร	๘๐	หัวหน้าการศึกษา
นางสาวชุตติกาญจน์ ใจแล นักวิชาการเกษตรชำนาญการ ด้านตรวจพืชทำอากาศยานสุวรรณภูมิ สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร	๑๐	ผู้ร่วมการศึกษา
นายศรัณยู ใจเขื่อนแก้ว นักวิชาการเกษตรชำนาญการ ด้านตรวจพืชทำอากาศยานสุวรรณภูมิ สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร	๑๐	ผู้ร่วมการศึกษา

เค้าโครงผลงาน (บทคัดย่อ)

ผักสดเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของไทยอีกประเภทหนึ่งที่นำเงินตราเข้าประเทศ และสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรผู้เพาะปลูกและผู้ส่งออกได้เป็นอย่างดี สหภาพยุโรปเป็นตลาดนำเข้าผักสดที่มีศักยภาพของไทย รวมทั้งผู้บริโภคในสหภาพยุโรปมีกำลังการซื้อสูง ดังนั้น สหภาพยุโรปจึงเป็นตลาดที่ไทยต้องพยายามรักษาส่วนแบ่งตลาดไว้ แต่เนื่องจากสหภาพยุโรปให้ความสำคัญด้านสุขอนามัยพืชของผักสดเป็นอย่างมาก โดยเพิ่มความเข้มงวดในการตรวจสอบศัตรูพืช และปริมาณสารพิษตกค้างในผักสดที่นำเข้า เพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค และใช้เป็นมาตรการกีดกันทางการค้า ผู้ส่งออกผักสดของไทยต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่สหภาพยุโรปกำหนดอย่างเคร่งครัด และผักสดต้องมีใบรับรองสุขอนามัยพืชกับการส่งออก เพื่อรับรองว่าผักสดปลอดจากศัตรูพืช การศึกษากระบวนการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับผักสดส่งออกไปสหภาพยุโรป มีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบถึงกระบวนการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับผักสดส่งออกไปสหภาพยุโรป รวมไปถึงจัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนากระบวนการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับผักสดส่งออกไปสหภาพยุโรป ของด้านตรวจพืชทำอากาศยานสุวรรณภูมิ

จากการศึกษาพบว่า ปัจจุบันกฎระเบียบ เงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าผักสดของไทยไปสหภาพยุโรป ทั้งหมด ๔ ฉบับ คือ ๑) Commission Implementing Regulation (EU) ๒๐๑๙/ ๒๐๗๒ ๒) Commission Implementing Regulation (EU) ๒๐๒๑/ ๒๒๘๕ ๓) Commission Implementing Decision (EU) ๒๐๒๓/ ๑๑๓๔ และ ๔) Commission Implementing Regulation (EU) ๒๐๒๒/ ๘๕๓ จากกฎระเบียบ เงื่อนไขการนำเข้าพืชของสหภาพยุโรปทั้ง ๔ ฉบับ มีข้อกำหนดพิเศษในการนำเข้าผักสดของไทยทั้งหมด ๗ กลุ่ม คือ ๑) ขึ้นฉ่าย (*Apium graveolens*) ๒) ผักใบกลุ่ม *Ocimum* L. ๓) ผลของพริก (*Capsicum* L.) ๔) ผลของมะเขือ (*Solanum* L.) ๕) มะละกอดิบ (*Carica papaya*) ๖) ผลของมะระ (*Momordica* spp.) และ ๗) ข้าวโพดฝักอ่อน

(*Zea mays*) และ หน่อไม้ฝรั่ง (*Asparagus Officinalis*) ในการส่งออกผักสดไปสหภาพยุโรปต้องมีใบรับรองสุขอนามัยพืชกำกับกับการส่งออก ซึ่งเป็นการปฏิบัติงานภายใต้พระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอและออกใบรับรองสุขอนามัยพืช สำหรับสินค้าผักผลไม้สดส่งออกไปสหภาพยุโรป นอร์เวย์ และสมาพันธรัฐสวิส พ.ศ. ๒๕๕๖ สำหรับสถานการณ์การส่งออกผักสดของประเทศไทยไปสหภาพยุโรป พบว่า การออกใบรับรองสุขอนามัยพืชผู้ส่งออกดำเนินการผ่านระบบการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์ (e - Phyto) ระหว่างปีพ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๖ มีจำนวนใบรับรองสุขอนามัยพืช ๔,๑๕๐ ฉบับ ๓,๑๑๔ ฉบับ และ ๕,๒๒๑ ฉบับ ตามลำดับ ปริมาณการส่งออก ๒,๙๔๘ ตัน ๑,๙๒๔ ตัน และ ๓,๐๘๓ ตัน ตามลำดับ คิดเป็นมูลค่า ๑๐๙ ล้านบาท ๘๔ ล้านบาท และ ๗๕๕ ล้านบาท ตามลำดับ มีจำนวนชนิดผักสดที่ส่งออกตั้งแต่หนึ่งชนิดจนถึงมากกว่า ๑๐๐ ชนิดต่อหนึ่งชิปเมนต์ จากกระบวนการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับผักสดส่งออกไปสหภาพยุโรปยังคงพบการปฏิเสธการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชให้กับผักสดที่ปฏิบัติไม่เป็นไปตามเงื่อนไขด้านสุขอนามัยพืช และการถูกแจ้งเตือนในผักสดที่ส่งออกไปยังสหภาพยุโรป สาเหตุส่วนใหญ่ที่พบ คือ การตรวจพบศัตรูพืชติดมากับผักสดส่งออก และการไม่ขอใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับผักสดส่งออกไปสหภาพยุโรป เป็นต้น

กระบวนการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับผักสดส่งออกไปสหภาพยุโรป พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องศึกษาเงื่อนไขการนำเข้าและตรวจสอบสินค้าให้สอดคล้องกับมาตรการด้านสุขอนามัยพืชของสหภาพยุโรป จัดทำคู่มือเงื่อนไขการนำเข้าผักสดของสหภาพยุโรปและคู่มือการปฏิบัติงานรวมไปถึงการพัฒนากระบวนการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับผักสดของไทยส่งออกไปสหภาพยุโรป ต้องเกิดจากความร่วมมือของภาครัฐและภาคเอกชนในการยกระดับกระบวนการผลิตสินค้าผักสด รวมไปถึงการตรวจสอบก่อนการส่งออกของประเทศไทยให้ได้มาตรฐานด้านคุณภาพและความปลอดภัยเป็นที่ยอมรับในตลาดสหภาพยุโรป ตลอดจนต้องสร้างจรรยาบรรณทางธุรกิจควบคู่ไปด้วย

ผลงานลำดับที่ ๒

เรื่อง การศึกษากระบวนการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับผักสดส่งออกปศุสตราชาอาณาจักร

ทะเบียนวิจัยเลขที่ ตามภารกิจของหน่วยงาน

ระยะเวลาดำเนินการ (เดือน ปี พ.ศ. ที่ดำเนินการ) มกราคม ๒๕๖๔ - ธันวาคม ๒๕๖๖

สัดส่วนของผลงาน

รายชื่อ/ตำแหน่ง/สังกัด ผู้ขอประเมิน/ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)	สัดส่วนของ ผลงาน (%)	รับผิดชอบในฐานะ
นางสาวสุนิสา ผ่านพินิจ นักกฏวิทยาปฏิบัติการ ด้านตรวจพืชทำอากาศยานสุวรรณภูมิ สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร	๘๐	หัวหน้าการศึกษา
นางสาวชุตติกาญจน์ ใจแล นักวิชาการเกษตรชำนาญการ ด้านตรวจพืชทำอากาศยานสุวรรณภูมิ สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร	๑๐	ผู้ร่วมการศึกษา
นายศรัณยู ใจเขื่อนแก้ว นักวิชาการเกษตรชำนาญการ ด้านตรวจพืชทำอากาศยานสุวรรณภูมิ สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร	๑๐	ผู้ร่วมการศึกษา

เค้าโครงผลงาน (บทคัดย่อ)

สตราชาอาณาจักรเป็นประเทศคู่ค้าสินค้าเกษตรที่มีความสำคัญของไทย ซึ่งเดิมสตราชาอาณาจักรเป็นประเทศสมาชิกของสหภาพยุโรป ตั้งแต่ปี ๒๕๖๔ สตราชาอาณาจักรได้ถอนตัวออกจากสมาชิกภาพสหภาพยุโรป ทำให้สตราชาอาณาจักรสามารถกำหนดกฎระเบียบ มาตรฐานหรือกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับสินค้านำเข้าได้เอง สำหรับมาตรการด้านสุขอนามัยพืช (Plant Health) ของสตราชาอาณาจักรยังคงใช้กฎระเบียบคล้ายกับกฎระเบียบที่มาจากสหภาพยุโรปมีเพียงรายละเอียดของเงื่อนไขข้อกำหนดพิเศษของพืชที่มีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงแก้ไข ทำให้กฎระเบียบ ข้อกำหนดที่บังคับใช้ในกระบวนการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชของประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปเช่นเดียวกัน จึงได้มีการศึกษากระบวนการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับผักสดส่งออกปศุสตราชาอาณาจักร มีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบถึงกระบวนการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับผักสดส่งออกปศุสตราชาอาณาจักร เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะในการปรับปรุงกฎระเบียบของประเทศไทยให้สอดคล้อง และรองรับการส่งออกผักสดของไทยไปสตราชาอาณาจักรให้มีประสิทธิภาพ และป้องกันการถูกแจ้งเตือนไม่ปฏิบัติตามมาตรการด้านสุขอนามัยพืชและเงื่อนไขการนำเข้าของสตราชาอาณาจักรในอนาคตได้

จากการศึกษาพบว่า ปัจจุบัน กฎระเบียบเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าผักสดของไทยไปสตราชาอาณาจักร คือ ระเบียบ The Plant Health (Phytosanitary Conditions) (Amendment) (EU Exit) Regulations ๒๐๒๐ ชนิดผักสดที่มีเงื่อนไขข้อกำหนดพิเศษที่ต้องปฏิบัติตามก่อนนำเข้าสตราชาอาณาจักรทั้งหมด ๗ กลุ่ม คือ ๑) ขึ้นฉ่าย (*Apium graveolens*) ๒) ผักใบกลุ่ม *Ocimum* L. ๓) ผลของพริก (*Capsicum* L.)

๔) ผลของมะเขือ (*Solanum L.*) ๕) มะละกอดิบ (*Carica papaya*) ๖) ข้าวโพดฝักอ่อน (*Zea mays*) และ ๗) หน่อไม้ฝรั่ง (*Asparagus Officinalis*) ภาวะเบียดภายในประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชจะต้องปฏิบัติงานภายใต้พระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอและการออกใบรับรองสุขอนามัยพืช และใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งออก พ.ศ. ๒๕๕๑ ทำให้ผู้ส่งออกสามารถยื่นขอใบรับรองสุขอนามัยพืชได้ โดยไม่มีข้อกำหนดในการควบคุมคุณภาพหรือแหล่งผลิตของผักสด จำนวนใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับผักสดไปสหราชอาณาจักร ผู้ส่งออกดำเนินการผ่านระบบการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์ (e-Phyto) ระหว่างปีพ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๖ จำนวน ๑,๘๘๙ ฉบับ ๑,๓๗๔ ฉบับ และ ๒,๑๒๘ ฉบับ ตามลำดับ สถานการณ์การส่งออกผักสดของประเทศไทยไปสหราชอาณาจักร พบว่ามีปริมาณการส่งออกผักสด ๑,๒๗๒ ตัน ๗๙๕ ตัน และ ๑,๒๙๔ ตัน ตามลำดับ คิดเป็นมูลค่า ๖๐ ล้านบาท ๕๑ ล้านบาท และ ๑๕๕ ล้านบาท ตามลำดับ จากการปฏิบัติงานการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับผักสดไปสหราชอาณาจักร พบปัญหาการถูกแจ้งเตือนผักสดที่ปฏิบัติไม่เป็นไปตามเงื่อนไขด้านสุขอนามัยพืชการนำเข้าสูงอย่างต่อเนื่อง สาเหตุส่วนใหญ่ที่ถูกแจ้งเตือน คือ การตรวจพบศัตรูพืชติดไปกับผักสดส่งออก และการไม่ขอใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับผักสด ถึงแม้จะมีการตรวจสอบสินค้าผักสด และมีการปฏิเสธการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชให้กับสินค้าผักสดที่ปฏิบัติไม่เป็นไปตามเงื่อนไขด้านสุขอนามัยพืชก่อนการส่งออกอย่างเข้มงวดก็ตาม

ดังนั้น การศึกษากระบวนการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับผักสดส่งออกไปสหราชอาณาจักร พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องศึกษาเงื่อนไขการนำเข้าและตรวจสอบสินค้าให้สอดคล้องกับมาตรการด้านสุขอนามัยพืชของสหราชอาณาจักร เพื่อสามารถนำกฎระเบียบ เงื่อนไขที่ศึกษาไปปรับปรุงกฎระเบียบของประเทศไทยให้สอดคล้องและรองรับการส่งออกผักสดของประเทศไทยไปสหราชอาณาจักรให้มีประสิทธิภาพและป้องกันจำนวนการถูกแจ้งเตือนไม่ปฏิบัติตามมาตรการด้านสุขอนามัยพืชและเงื่อนไขการนำเข้าของสหราชอาณาจักรในอนาคตได้ รวมทั้งพัฒนากระบวนการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับผักสดส่งออกไปสหราชอาณาจักรต่อไป

๒. ข้อเสนอแนวคิด จำนวน ๑ เรื่อง

เรื่อง การพัฒนาระบบการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์ (e-Phyto) ในขั้นตอนการตรวจสอบคำขอและเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อขอออกใบรับรองสุขอนามัยพืช

๓. ชื่อผลงานเผยแพร่ (ถ้ามี)

๑. เอกสารประกอบการบรรยาย เรื่อง การตรวจสอบกล้วยไม้ตัดดอกส่งออกไปสหภาพยุโรป
๒. เอกสารประกอบการบรรยาย เรื่อง การออกใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับสินค้าพืชส่งออกไปยังต่างประเทศ ผ่านด่านตรวจพืชท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ
๓. โปสเตอร์ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติงานการตรวจสอบสินค้าเพื่อขอออกใบรับรองสุขอนามัยพืช ณ อาคารตรวจสอบรับรองสินค้าแบบเบ็ดเสร็จ ด่านตรวจพืชท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ
๔. โปสเตอร์ เรื่อง การตรวจสอบสินค้าผักสดและผลไม้สดส่งออก เพื่อออกใบรับรองสุขอนามัยพืชไปยังสหภาพยุโรป ณ ด่านตรวจพืชท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ
๕. โปสเตอร์ เรื่อง ขั้นตอนการขอและออกใบรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์ (e-Phyto) ณ ด่านตรวจพืชท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ สำหรับสินค้าพืชและผลิตภัณฑ์พืชทั่วไป (ตรวจสินค้า ณ คลังสินค้า)
๖. โปสเตอร์ เรื่อง ขั้นตอนการขอและออกใบรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์ (e-Phyto) ณ ด่านตรวจพืชท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ สำหรับสินค้าพืชและผลิตภัณฑ์พืชตรวจสอบมาจากโรงคัดบรรจุ (ทุเรียน ชมพู่ และผลไม้ ส่งออกไปสาธารณรัฐประชาชนจีน และดอกกล้วยไม้)

๗. โปสเตอร์ เรื่อง ขั้นตอนการขอและออกใบรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์ (e-Phyto) ณ ด้านตรวจพืชทำอากาศยานสุวรรณภูมิ สำหรับผลไม้ตามข้อกำหนดพิเศษ (มะม่วง มังคุด ส่งออกไป สาธารณรัฐเกาหลี และผลไม้ตัดแต่งส่งออกไปออสเตรเลีย)

๘. โปสเตอร์ เรื่อง ขั้นตอนการขอและออกใบรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์ (e-Phyto) ณ ด้านตรวจพืชทำอากาศยานสุวรรณภูมิ สำหรับสินค้าพืชและผลิตภัณฑ์พืชตรวจรับรองจาก กลุ่มงานวิจัยการกักกันพืช (เมล็ดพันธุ์ และพืชเพื่อปลูก)

๙. โปสเตอร์ เรื่อง ขั้นตอนการขอและออกใบแทนใบรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์ (e - Phyto) (พ.ก. ๙) ณ ด้านตรวจพืชทำอากาศยานสุวรรณภูมิ

๑๐. ชื่อเอกสารวิชาการ (ถ้ามี)

แบบการเสนอข้อเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน

ชื่อผู้ขอประเมิน นางสาวสุนิสา ผ่านพิณิจ ตำแหน่ง นักกวีวิทยาปฏิบัติกร (ตำแหน่งเลขที่ ๕๐๗)

สังกัด ด้านตรวจพืชทำอากาศยานสุวรรณภูมิ สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร

ขอประเมินบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นักกวีวิทยาชำนาญการ

(ตำแหน่งเลขที่ ๕๐๗) สังกัด ด้านตรวจพืชทำอากาศยานสุวรรณภูมิ สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร

๑. เรื่อง การพัฒนาระบบการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์ (e-Phyto) ในขั้นตอนการตรวจสอบคำขอและเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อขอออกใบรับรองสุขอนามัยพืช

๒. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันการขอและออกใบรับรองสุขอนามัยพืชดำเนินการผ่านระบบ (Electronic Phytosanitary Certificate หรือ e-Phyto) ซึ่งกรมวิชาการเกษตร ได้ดำเนินโครงการระบบใบรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์ (e-Phyto) ร่วมกับ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) กรมศุลกากร และกลุ่มพันธมิตรโลกด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้า (Global Alliance for Trade Facilitation) ผ่านองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (GIZ) ได้มีการออกแบบและพัฒนาให้สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์กับประเทศคู่ค้าผ่านช่องทาง National Single Window : NSW ภายใต้การกำกับดูแลของกรมศุลกากรและ National Telecom โดยการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนโดยแลกเปลี่ยนผ่าน ASEAN Single Windows (ASW) Gate Way ส่วนประเทศนอกอาเซียนจะแลกเปลี่ยนผ่าน e - Phyto Hub ที่อยู่ภายใต้การดูแลของสำนักเลขาธิการอนุสัญญาว่าด้วยการอารักขาพืชระหว่างประเทศ (International Plant Protection Convention : IPPC) โดยเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ที่ผ่านมา กรมวิชาการเกษตรได้นำร่องเปิดการใช้งานระบบใบรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์ (e-Phyto) กับการส่งออกผลไม้จำนวน ๒๒ ชนิดไปสาธารณรัฐประชาชนจีน และวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕ เป็นต้นไป เริ่มให้บริการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์ (e-Phyto) สำหรับการส่งออกทุกชนิดสินค้าพืชและผลิตภัณฑ์พืชไปทุกประเทศทั่วโลก ทำให้ช่วยอำนวยความสะดวกให้กับผู้ประกอบการส่งออก ลดขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อน ลดการใช้กระดาษ และสามารถตรวจสอบข้อมูลย้อนกลับได้ตั้งแต่ประเทศปลายทางจนถึงเกษตรกรผู้ผลิต นอกจากนี้ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งภาครัฐ และผู้ประกอบการ สามารถนำข้อมูลที่มีการบันทึกไว้ในระบบมาใช้ประโยชน์ในการเจรจาต่อรองทางการค้า หรือกำหนดเงื่อนไขด้านสุขอนามัยพืช หรือนำมาวิเคราะห์เพื่อวางแผนการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะนำไปสู่การขยายตลาดและเพิ่มมูลค่าการส่งออกของไทย

ภายหลังจากการปฏิบัติงานการขอและออกใบรับรองสุขอนามัยพืชผ่านระบบใบรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์ (e-Phyto) ของผู้ส่งออกและพนักงานเจ้าหน้าที่ พบขั้นตอนการตรวจสอบคำขอเงื่อนไข และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้ส่งออกยังคงต้องใช้เวลาในการจัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องตามเงื่อนไขการส่งออกเพื่อแนบเข้าไปในระบบประกอบการยื่นคำขอใบรับรองสุขอนามัยพืช รวมทั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบคำขอและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเงื่อนไขการส่งออกในรูปแบบของเอกสารที่เกี่ยวข้องในระบบเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ซึ่งจากสถานการณ์การส่งออกสินค้าพืช และผลิตภัณฑ์พืชที่ขอและออกใบรับรองสุขอนามัยพืชเฉพาะที่ด้านตรวจพืชทำอากาศยานสุวรรณภูมิในปี ๒๕๖๖ มีจำนวนใบรับรองสุขอนามัยพืชรวมทั้งหมด ๒๔,๘๘๗ ฉบับ ปริมาณส่งออกรวมทั้งหมด ๒๒,๘๗๘ ตัน เฉพาะชนิดของผักสดที่มีการส่งออกผ่านด้านตรวจพืชทำอากาศยานสุวรรณภูมิมีมากถึง ๒๕๙ ชนิด ผักสดส่งออกไปยังประเทศปลายทางทั้งหมด ๔๘ ประเทศ จะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีการส่งออกพืชและผลิตภัณฑ์พืชที่หลากหลายชนิด รวมถึง

ประเทศปลายทางที่มีเงื่อนไขการส่งออกจำนวนมากที่ต้องรับรองก่อนการส่งออกด้วย ส่งผลให้มีกฎระเบียบเงื่อนไขการนำเข้าของประเทศปลายทาง และกฎระเบียบภายในประเทศที่กำหนดเพื่อให้สอดคล้องรองรับเงื่อนไขการนำเข้าของประเทศปลายทางนั้นมีความหลากหลายและแตกต่างกัน หากมีการพัฒนาระบบการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์ (e-Phyto) ในขั้นตอนการตรวจสอบคำขอ และเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อขอออกใบรับรองสุขอนามัยพืช โดยให้ระบบฯ เป็นประมวลผลและพิจารณาความถูกต้องของเงื่อนไขที่เกี่ยวข้อง จะช่วยให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและผู้ประกอบการมีความสะดวกและรวดเร็วมากขึ้น รวมไปถึงความแม่นยำในการตรวจสอบความถูกต้องของเงื่อนไขในการส่งออกให้สอดคล้องกับเงื่อนไขการนำเข้าพืชของประเทศปลายทาง

๓. บทวิเคราะห์/ แนวความคิด/ ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

บทวิเคราะห์

๑. จากข้อมูลการถูกแจ้งเตือนการปฏิบัติไม่เป็นไปตามเงื่อนไขการนำเข้าจากประเทศปลายทาง (Notification of non-compliance) ของประเทศไทย ส่วนใหญ่สาเหตุของการถูกแจ้งเตือนฯ คือ การส่งออกพืชหรือผลิตภัณฑ์พืชที่เป็นสิ่งต้องห้ามของประเทศปลายทางซึ่งไม่สามารถนำเข้าได้ การไม่ระบุข้อความรับรองพิเศษ การระบุข้อความรับรองพิเศษไม่ถูกต้อง หรือระบุข้อความรับรองพิเศษไม่ครบถ้วนสำหรับพืช หรือผลิตภัณฑ์พืชที่มีข้อกำหนดพิเศษที่ต้องปฏิบัติก่อนการส่งออกและประเทศปลายทางกำหนดให้ระบุข้อความรับรองพิเศษ (Additional Declaration) ลงในใบรับรองสุขอนามัยพืช การพัฒนาระบบการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์ (e - Phyto) ในขั้นตอนการตรวจสอบคำขอ และเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อขอออกใบรับรองสุขอนามัยพืช จะช่วยคัดกรองชนิดพืช ประเทศปลายทาง รวมไปถึงเงื่อนไขการส่งออก และสิ่งที่ต้องปฏิบัติก่อนการส่งออกได้ จะช่วยลดการถูกแจ้งเตือนการปฏิบัติไม่เป็นไปตามเงื่อนไขการนำเข้าจากประเทศปลายทาง (Notification of non-compliance) ของประเทศไทยได้

๒. ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕ เป็นต้นมา เริ่มให้บริการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์สำหรับการส่งออกทุกชนิดสินค้าพืชและผลิตภัณฑ์พืชไปทุกประเทศทั่วโลก ทำให้กลุ่มบริการส่งออกสินค้าเกษตร และด่านตรวจพืชทั้ง ๔๘ ด่าน ของสำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร เปลี่ยนมาให้บริการในการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมด ผู้ส่งออกมีช่องทางการยื่นขอใบรับรองสุขอนามัยพืชกับด่านตรวจพืชทั่วประเทศได้ง่าย และสะดวกมากขึ้น อนาคตด่านตรวจพืชจะต้องออกใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับสินค้าพืช ผลิตภัณฑ์พืช และประเทศปลายทางมีความหลากหลายมากขึ้น หากมีการกำหนดหรือผูกเงื่อนไขการส่งออกของพืช ผลิตภัณฑ์พืชแต่ละชนิดและประเทศปลายทาง ช่วยให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของด่านตรวจพืชทราบเงื่อนไขการส่งออกและปฏิบัติการตรวจสอบสินค้าเพื่อออกใบรับรองสุขอนามัยพืชเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จะช่วยลดการถูกแจ้งเตือนการปฏิบัติไม่เป็นไปตามเงื่อนไขการนำเข้าจากประเทศปลายทาง (Notification of non-compliance) ของประเทศไทยได้

แนวความคิด

๑. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลสถิติการส่งออกของพืชและผลิตภัณฑ์พืช รวมไปถึงเงื่อนไขการส่งออกของพืชและผลิตภัณฑ์พืชทั้งหมดของประเทศไทย เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาระบบใบรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์ (e-Phyto) โดยให้ระบบเป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบคำขอให้เป็นไปตามเงื่อนไขการส่งออกที่ยื่นขอใบรับรองสุขอนามัยพืช ประมวลผลความถูกต้องของเงื่อนไขการส่งออก เพื่อความรวดเร็ว แม่นยำ และเพื่อการปฏิบัติงานให้เป็นแนวทางเดียวกัน

๒. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในการพิจารณาประกอบการดำเนินการตรวจสอบคำขอให้เป็นไปตามเงื่อนไขการส่งออกที่ยื่นขอใบรับรองสุขอนามัยพืชที่เกี่ยวข้อง เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลที่

เกี่ยวข้องของหน่วยงานอื่น ๆ เข้าไว้ในระบบเดียวกัน เพื่อใช้ในการนำมาประมวลผลความถูกต้องของเงื่อนไขการส่งออก

ข้อเสนอ

๑. ควรพัฒนาระบบการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์ (e - Phyto) ในขั้นตอนการตรวจสอบคำขอและเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อขอออกใบรับรองสุขอนามัยพืช โดยให้ระบบฯ ประมวลผลและพิจารณาความถูกต้องของเงื่อนไขที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงาน และผู้ประกอบการได้รับการบริการที่สะดวกและรวดเร็วมากขึ้น รวมไปถึงความแม่นยำในการตรวจสอบความถูกต้องของเงื่อนไขการส่งออกให้สอดคล้องกับเงื่อนไขการนำเข้าพืชของประเทศปลายทาง

๒. เมื่อระบบการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์ (e-Phyto) มีการพัฒนาในขั้นตอนการตรวจสอบคำขอ และฐานข้อมูลในขั้นตอนดังกล่าว ในเรื่องข้อกำหนดเงื่อนไขใช้ในการพัฒนาขั้นตอนอื่นๆ ต่อไปได้ เช่น การพัฒนาระบบการแจ้งข้อมูลให้กับนายตรวจพืชทราบในการตรวจสอบสินค้าเพื่อเฝ้าระวังชนิดพืช ชนิดศัตรูพืช รวมถึงประเทศปลายทางที่ต้องมีการตรวจสอบอย่างเข้มงวด

ข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเงื่อนไขการส่งออกพืชมีความหลากหลาย แตกต่างกันจำนวนมาก และมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เช่น รายชื่อชนิดพืช รายชื่อประเทศปลายทาง หรือเงื่อนไขการนำเข้าของพืชและประเทศปลายทาง เป็นต้น ดังนั้นจะต้องมีการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเงื่อนไขการส่งออกและพัฒนาระบบการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์ (e-Phyto) ให้ทันสมัย ทันสถานการณ์การค้าของโลกตลอดเวลา

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ระบบใบรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์ (e - Phyto) ที่สามารถช่วยพิจารณาความถูกต้องของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเงื่อนไขการส่งออกพืช และผลิตภัณฑ์พืชเพื่อความสะดวก และรวดเร็วมากขึ้น

๒. พนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ด้านตรวจพืช สามารถลดระยะเวลาในขั้นตอนการตรวจสอบความถูกต้องของเงื่อนไขการส่งออกก่อนรับคำขอใบรับรองสุขอนามัยพืช ทำให้มีเวลาการตรวจสอบสินค้า และการสุ่มตรวจเพื่อตรวจสอบศัตรูพืชกับสินค้าได้มากขึ้น

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. ระยะเวลาในขั้นตอนการพิจารณาความถูกต้องของคำขอใบรับรองสุขอนามัยพืชในระบบใบรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์ (e - Phyto) มีความรวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำเพิ่มขึ้น และเป็นแนวทางการปฏิบัติงานเดียวกัน

๒. สถิติการแจ้งเตือนการนำเข้าที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขการนำเข้าของประเทศปลายทางลดลง เช่น การส่งออกพืชและผลิตภัณฑ์พืชที่เป็นสิ่งต้องห้ามของประเทศปลายทาง หรือ การแจ้งเตือนเรื่อง การระบุข้อความรับรองพิเศษตามเงื่อนไขการนำเข้าของประเทศปลายทางไม่ครบถ้วน และไม่ถูกต้อง เป็นต้น

(ลงชื่อ) _____ *กน*

(นางสาวสุนิสา ผ่านพินิจ)

(วันที่) ๑ / ต.ค. / ๒๕๖๓
ผู้ขอประเมิน *๒๕๖๓*